

Review

Internet Addiction Modeling Based on Personality Traits and Parent-child Relationship with Emotional Intelligence Mediation in Adolescents

Seyedeh Parisa Bagherian¹, Malek Mirhashemian^{2*}, Rahim Davari³

1. PhD student of Psychology, Roudhen branch of Islamic Azad University, Roudhen, Iran.

2. Associate Professor, Department of Psychology, Roudhen branch of Islamic Azad University, Roudhen, Iran.

3. Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Islamic Azad University, Roudhen, Iran.

*Corresponding Author: E-mail: mirhashemimalek@gmail.com

(Received 12 May 2024; Accepted 16 September 2024)

Abstract

Background and purpose: When studying the history of technology, the internet has shown the fastest growth rate, deeply impacting individuals' lives. Internet addiction is one of the fundamental issues that requires further investigation and research. The aim of the present study was to design and test a model of Internet addiction among adolescent students (middle school and junior high school) in Tehran. In the proposed model, NEO personality traits and parent-child relationships were considered exogenous variables, emotional intelligence as a mediating variable, and Internet addiction as the endogenous variable.

Materials and Methods: The present descriptive research was conducted using the structural equation modeling (SEM) method. To test the proposed research model, 360 students (151 boys, 209 girls) were randomly selected through multistage cluster sampling from all middle school students in Tehran during the 2022-2023 academic year. The participants responded to the NEO Personality Inventory-Short Form, the Parent-Child Relationship Scale by Fine et al., the Emotional Intelligence Scale by Schutte et al., and Young's Internet Addiction Test. Structural equation modeling, using Anderson and Gerbing's two-step approach, was employed to test the research model. Additionally, the Bootstrap method in the Amos software was used to examine the significance of the indirect effects in the research model.

Results: The results of the model test indicated that the fit indices for the research model were within an acceptable range. Furthermore, personality traits (neuroticism, openness to experience, extraversion, agreeableness, conscientiousness) and parent-child relationships were found to have both direct and indirect relationships with internet addiction in adolescents (students).

Conclusion: In terms of internet addiction among students, it is necessary to consider personality traits, parent-child relationships, and emotional intelligence.

Keywords: Adolescent, Conscientiousness, Emotional Intelligence, Extraversion, Internet Addiction Disorder, Parent-child Relationship.

مدل‌یابی اعتیاد به اینترنت براساس ویژگی‌های شخصیتی و رابطه والد - فرزندی با میانجی‌گری هوش هیجانی در نوجوانان

پریسا باقریان^۱، مالک میرهاشمی^۲، رحیم داوری^۳

چکیده

سابقه و هدف: هنگام مطالعه تاریخچه فناوری‌ها، اینترنت، سریع‌ترین نرخ رشد را نشان داده است که تاثیر عمیقی بر زندگی افراد دارد و اعتیاد به آن یکی از مسائل اساسی آن است که نیازمند بررسی و تحقیق بیشتر است. هدف از پژوهش حاضر، طراحی و آزمون مدل اعتیاد به اینترنت بین نوجوانان دانش‌آموز (مقطع راهنمایی و متوسطه اول) در شهر تهران بوده است. در مدل پیشنهادی، ویژگی‌های شخصیتی نئو و رابطه والد - فرزندی متغیر برون‌زا، هوش هیجانی متغیرهای میانجی و اعتیاد به اینترنت متغیر درون‌زا در نظر گرفته شد.

مواد و روش‌ها: روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی و با روش معادلات ساختاری است. برای آزمون مدل پیشنهادی پژوهش، ۳۶۰ نفر، شامل ۱۵۱ دانش‌آموز پسر و ۲۰۹ دانش‌آموز دختر، با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای به صورت تصادفی از بین همه دانش‌آموزان در حال تحصیل در مقطع متوسطه اول شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ انتخاب شدند و به مقیاس‌های فرم کوتاه ویژگی‌های شخصیتی نئو، مقیاس رابطه والد - فرزندی فاین مورلند و شوبل، مقیاس هوش هیجانی شات و همکاران و آزمون اعتیاد به اینترنت (IAT) یانگ پاسخ دادند. برای آزمون مدل پژوهش، از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری، با به‌کارگیری رویکرد دومرحله‌ای اندرسون و گرینگ استفاده شد. همچنین، برای بررسی معناداری آثار غیرمستقیم مدل پژوهش، روش بوت استراپ با نرم‌افزار Amos به کار گرفته شد.

یافته‌ها: یافته‌های آزمون مدل نشان داد که شاخص‌های برازش برای مدل پژوهش در دامنه قابل قبولی قرار دارند؛ همچنین، متغیرهای ویژگی‌های شخصیتی (روان رنجورخویی، گشودگی به تجربه، برون‌گرایی، توافق‌گرایی و وظیفه‌شناسی) و رابطه والد - فرزندی به طور مستقیم و غیر مستقیم با اعتیاد به اینترنت در نوجوانان (دانش‌آموزان) رابطه دارد.

استنتاج: در زمینه اعتیاد به اینترنت در دانش‌آموزان، بایستی متغیرهای شخصیتی، روابط والد - فرزندی و هوش هیجانی توجه شود.

واژه‌های کلیدی: اختلال اعتیاد به اینترنت، برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی، رابطه والد - فرزندی، هوش هیجانی، نوجوانان.

۱. دانشجوی دکترای روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاداسلامی، واحد رودهن، ایران.

۲. استاد گروه روانشناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاداسلامی، رودهن، ایران.

۳. استادیار گروه روانشناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاداسلامی، رودهن، ایران.

*نویسنده مسئول: تهران، رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، گروه روانشناسی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۲/۲۳ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۴۰۳/۰۴/۳۰ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۶/۲۶

مقدمه

امروزه با وجود مزایای بسیاری که اینترنت ارائه می‌دهد، مانند ارتباط از راه دور با هزینه کم، بحثی درباره این موضوع مطرح شده است که آیا استفاده بیش از حد از اینترنت می‌تواند منجر به مشکلات سلامت روان شود یا خیر (۱). یکی از اصلی‌ترین چالش‌هایی که اینترنت به همراه داشته است، اعتیاد به استفاده از آن است (۳-۲). رشد پیوسته و عواقب نامطلوبی که اعتیاد به اینترنت به همراه دارد، باعث شده است که این اختلال یکی از برجسته‌ترین اعتیادهای رفتاری شناخته شود.

یک تحلیل گسترده اخیر، شیوع جهانی اعتیاد به اینترنت را به نسبت ۲/۷ درصد به صورت سالانه گزارش کرده است (۴). این مطالعات نشان می‌دهند که استفاده بیش از حد از اینترنت می‌تواند به مشکلات روانشناختی منجر شود و برای فرد آسیب‌هایی ایجاد کند (۶-۵). بر اساس مطالعات محدود، گروه سنی ۱۳ تا ۱۹ سال به طور معمول از طریق بازی‌های کامپیوتری، موزیک و پیدا کردن دوستان جدید، بیشترین مصرف‌کنندگان اینترنت هستند و این نشان می‌دهد که اینترنت برای نوجوانان به عنوان یک ابزار برای ارتباط، سرگرمی و یادگیری بسیار مهم است (۷).

یکی از متغیرهایی که درباره اعتیاد به اینترنت در پژوهش‌های مختلف با موضوع نوجوانان بررسی شده، ویژگی‌های شخصی افراد است. ویژگی‌های شخصیتی به صفات پایداری شناخته می‌شوند که از موقعیتی به موقعیت دیگر تغییر چندانی نمی‌کنند. این ویژگی‌ها نشان‌دهنده گرایش‌های پایدار و دائمی در پاسخ‌دهی به محرک‌های مختلف هستند و می‌توانند پیش‌بینی‌کننده رفتار فرد در موقعیت‌های مختلف باشند (۸). رابطه بین اعتیاد به اینترنت با تیپ‌های شخصیتی خاصی مانند درون‌گرایی و افراد دارای رفتار احساسی ارتباط دارد (۹). پژوهش‌ها نشان داده‌اند اعتیاد به اینترنت و فناوری اطلاعات با پنج عامل بزرگ شخصیت قابل پیش‌بینی است و مشخص

شده است که از بین عوامل شخصیتی، دو عامل روان‌نژند‌گرایی و برون‌گرایی قادرند به طور معنادار و مناسب استفاده زیاد از شبکه‌های اجتماعی را تبیین کنند (۱۰). از دیدگاه نظری، رابطه پیچیده‌ای بین روان‌نژند‌گرایی و اعتیاد به اینترنت وجود دارد. این دو عامل ممکن است همخوانی داشته باشند، زیرا افراد با روان‌نژند‌گرایی ممکن است از اینترنت به عنوان یک فرار از احساسات منفی استفاده کنند. از سوی دیگر، تعارض بین خصوصیات برون‌گرایی و باوجدانی با اعتیاد به اینترنت نیز مشاهده می‌شود، که می‌تواند منجر به تشدید اعتیاد شود (۱۰-۹).

یکی دیگر از مشکلاتی که نوجوانان ممکن است با آن روبه‌رو شوند، کاهش کیفیت رابطه والد - فرزندی است. رابطه والد - فرزند به معنای آموزش فرزندان درباره برقراری ارتباط با دیگران، تفسیر رفتارهای دیگران، تجربه احساسات و فعالیت‌های ارتباطی با دیگران است. نبود ارتباط سالم و سازنده بین والدین و فرزندان، منجر به فعل و انفعالات ضعیف و سطحی والد - فرزندی می‌شود که این موضوع می‌تواند منجر به پیش آمدن مشکلات پیچیده در آینده فرزندان شود و با گذشت زمان، کودکان و نوجوانان به انزوای اجتماعی بیشتری دچار شوند و برای ترمیم خلأ احساسی ناشی از روابط پاتولوژیکی، به سوی دنیای مجازی که در آن می‌توانند به راحتی و بدون احتمال رد شدن، پناه ببرند. آن‌ها ساعات طولانی را در افزایش آگاهی و توسعه روانی خود از طریق این فضاها صرف می‌کنند، در حالی که استفاده از روش‌های تربیتی افراطی مانند تنبیه، احتمال سرپیچی فرزندان را افزایش می‌دهد (۱۱). بر اساس تحقیقات گذشته، اگر رابطه والد - فرزند و رابطه معلم - دانش‌آموز مثبت‌تر و سازنده‌تر باشند، کودکان و دانش‌آموزان کمتر درگیر رفتارهای اعتیادآور مانند اعتیاد به بازی‌های آنلاین و اینترنتی خواهند شد (۱۲). همچنین، تعارض بین والد - فرزند و همچنین دلبستگی ضعیف والدین با فرزندان، می‌تواند منجر به درگیری فرزندان در رفتارهای اعتیادآور مانند

دقیق برای این است که آیا ویژگی‌های شخصیتی و رابطه والد - فرزندی با توجه به نقش میانجی‌گری هوش هیجانی بر اعتیاد به اینترنت موثر است؟

روش کار

این تحقیق از نظر روش جمع‌آوری داده‌ها، از روش توصیفی و همبستگی بر اساس مدل‌یابی معادلات ساختاری (SEM) انجام شده است. جامعه آماری در این پژوهش شامل نوجوانان دبیرستانی در سطح شهر تهران، در مقطع متوسطه اول در سال ۱۴۰۱ بوده است. از این تعداد ۱۵۱ نفر دانش‌آموز پسر و ۲۰۹ نفر دانش‌آموز دختر هستند. برای تعیین حجم نمونه از فرمول کرامر استفاده شد. بدین صورت که به ازای هر متغیر پیش‌بین ۴۰ نفر نمونه در نظر گرفته شد. با توجه به اینکه در این پژوهش ۹ خرده‌مقیاس وجود دارد، تعداد نمونه‌ها ۳۶۰ نفر برآورد شد. برای انتخاب نمونه مورد مطالعه، از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای استفاده شد. بدین ترتیب که ابتدا با در نظر گرفتن همه مناطق آموزش و پرورش شهر تهران، از هر بخش جغرافیایی (شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز) به طور تصادفی، یک منطقه (منطقه ۶، ۳، ۱۲، ۱۸، ۱۰) انتخاب شد. پس از آن، از هر منطقه به طور تصادفی یک مدرسه دخترانه و یک مدرسه پسرانه (در مجموع، ۵ دبیرستان پسرانه و ۵ دبیرستان دخترانه) انتخاب شدند. سپس در هر یک از مدارس یک کلاس و کل دانش‌آموزان آن تحت آزمون قرار گرفتند.

جهت جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای زیر استفاده شد:

- پرسش‌نامه اعتیاد به اینترنت (۱۲): این پرسش‌نامه ۲۰ ماده‌ای را در سال ۱۹۹۶ یانگ، برای سنجش میزان وابستگی افراد به کار با اینترنت یا کامپیوتر، تهیه کرده است و به روش لیکرت ۵ درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود. این مقیاس امتیازاتی را از ۲۰ تا ۱۰۰ برای هر فرد تعیین می‌کند که نمره بالاتر نشان‌دهنده وابستگی بیشتر به اینترنت و شدت مشکلات ناشی از استفاده مفرط از آن است. تحقیقات نشان داده است که این مقیاس دارای

اعتیاد به اینترنت و بازی‌های آنلاین شود (۱۳). افزون بر آن، در پژوهش‌های (۱۹-۱۴) ارتباط ویژگی‌های شخصیتی و رابطه والد - فرزندی با اعتیاد به اینترنت بررسی و نشان داده شد بین ویژگی‌های شخصیتی و رابطه والد - فرزندی با اعتیاد به اینترنت نوجوانان ارتباط معناداری وجود دارد.

یکی از عوامل دیگری که می‌تواند نقش مهمی در این زمینه ایفا کند، هوش هیجانی است که به معنای شناخت احساسات، استفاده صحیح از آن‌ها، تصمیم‌گیری مناسب، توانایی مدیریت خلق و خو، کنترل تکانه‌ها و مهارت‌های اجتماعی موثر است. هوش هیجانی مهارت مهم اجتماعی است و بر طبق الگوی مهارت اجتماعی، کمبود مهارت‌های اجتماعی افراد را مستعد ترجیح برای تعامل اجتماعی برخط می‌کند که خطر اعتیاد به تلفن‌های هوشمند را افزایش می‌دهد (۲۰). در پژوهشی، دریافت شد که اعتیاد به تلفن همراه با نمره کل هوش هیجانی و مولفه‌های آن و با سلامت معنوی ارتباط منفی داشت (۲۱). همچنین در مطالعه‌ای دیگر، دریافتند که بین هوش هیجانی و سبک کنار آمدن با سوء رفتار دوره کودکی و اعتیاد به تلفن‌های هوشمند ارتباط وجود دارد (۲۲). نتایج مطالعه‌ای دیگر نشان داد که هوش هیجانی می‌تواند پیش‌بینی‌کننده قوی برای رفتارهای اعتیادآور، از جمله اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای باشد و افرادی که به اینترنت اعتیاد دارند، به طور معناداری هوش هیجانی پایین‌تری در مقایسه با افراد دیگر دارند. افزون بر آن، جنسیت دانشجویان نیز بر میزان ابتلا به اعتیاد به اینترنت تأثیرگذار است (۲۳). در پژوهش‌های (۲۴، ۲۵) ارتباط هوش هیجانی با اعتیاد به اینترنت بررسی شد و نشان دادند که بین میزان هوش هیجانی و میزان وابستگی به اینترنت و بازی‌های کامپیوتری رابطه متوسط تا قوی برقرار است.

بنابراین، بر اساس موارد بیان‌شده، پژوهش حاضر به دنبال ارائه یک الگوی نظری است که توانایی تلفیق دانش و اطلاعات فعلی را از اختلال اعتیاد به اینترنت داشته باشد. همچنین، این پژوهش درصدد یافتن پاسخی

گزارش شده است. آلفای کرونباخ نیز برای روان‌نژند‌گرایی، $0/86$ و برون‌گرایی $0/83$ ، تجربه‌پذیری، $0/74$ ، خوشایندی $0/76$ و وجدانی بودن، $0/87$ و آلفای کل، برابر $0/83$ ، به دست آمده است (۳۳). در پژوهش حاضر نیز برون‌گرایی $0/79$ ، توافق‌گرایی، $0/79$ ، روان‌رنجورخویی $0/88$ ، وظیفه‌شناسی $0/85$ ، گشودگی به تجربه $0/89$ برآورد شده است.

- مقیاس رابطه والد - فرزندی (PCRS): در سال ۱۹۸۳، فاین، مورلند و شوبل مقیاس رابطه والد - فرزند را طراحی کرده‌اند که شامل ۲۴ گویه است و دارای دو شکل مختلف است: یکی برای ارزیابی رابطه فرزند با مادر و دیگری برای ارزیابی رابطه فرزند با پدر. پرسش‌نامه مربوط به رابطه فرزند با پدر شامل چهار مقیاس عاطفه مثبت، آمیزش پدرانه، ارتباط با گفت‌وگو و خشم است. همچنین، پرسش‌نامه رابطه فرزند با مادر نیز شامل چهار عامل عاطفه مثبت، آزرده‌گی / سردرگمی نقش، همانندسازی و ارتباط با گفت‌وگو است. عبارات این پرسش‌نامه، بر روی یک مقیاس هفت درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شوند. در ایران، ضرایب پایایی برای خرده‌مقیاس‌های مربوط به پدر بین $0/89$ تا $0/94$ و برای کل مقیاس مربوط به پدر $0/96$ بوده است. همچنین، ضرایب آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس‌های مربوط به مادر بین $0/61$ تا $0/94$ و برای کل مقیاس مربوط به مادر نیز $0/96$ به دست آمده است که نشان‌دهنده همسانی درونی خوبی در این مقیاس‌ها است (۳۴)، در این پژوهش ضرایب آلفای کرونباخ $0/82$ گزارش شده است.

- پرسش‌نامه هوش هیجانی: این پرسش‌نامه (۳۵) برای سنجش هوش هیجانی نوجوانان ساخته شده است که دارای ۳۳ ماده بوده و پرسش‌نامه هوش هیجانی شات شامل سه خرده‌مقیاس (الف) ارزیابی و ابراز هیجان؛ (ب) تنظیم هیجان؛ (ج) بهره‌برداری از هیجان است. بنابر گزارش (۳۶) همسانی درونی این پرسش‌نامه بر اساس ضریب آلفا در نوجوانان برای نمره کل $0/84$ و برای

همسانی درونی بالایی است و اعتبار آن نیز با روش بازآزمایی تایید شده است (۲۶). پژوهشگران ویدانتو و مک‌موران، روایی صوری و همسانی درونی این پرسش‌نامه را بسیار موثر ارزیابی کرده‌اند. آن‌ها برای بررسی اعتبار این آزمون، از روش تحلیل عاملی و ضریب همبستگی عوامل تشکیل‌دهنده مقیاس استفاده کرده‌اند و شش عامل مهم را شناسایی کرده‌اند که شامل اهمیت، بی‌توجهی به وظایف شغلی و بی‌توجهی به زندگی اجتماعی پیش‌بینی می‌شوند. این عوامل نشان‌دهنده روایی و اعتبار سازه مقیاس هستند (۲۷). در ایران، ضریب آلفای کرونباخ، در مطالعات متعددی مطلوب گزارش شد (۲۸)، برابر $0/94$ ، نادی و سجادیان، برابر $0/90$ ، ناستزایی، برابر $0/81$ و (۲۹)، برابر $0/88$ در پژوهش حاضر نیز پایایی به روش آلفای کرونباخ برای این پرسش‌نامه $0/74$ برآورد شد.

- پرسش‌نامه شخصیتی فرم کوتاه NEO: (۳۰) فرم کوتاه پرسش‌نامه شخصیتی نئو (NEO-FFI) را برای سنجش پنج عامل اصلی شخصیت، شامل روان‌نژند‌گرایی، برون‌گرایی، تجربه‌پذیری، خوشایندی و وجدانی بودن، طراحی کرده‌اند. این پرسش‌نامه، با استفاده از ۶۰ مورد، پنج عامل یا محدودده اصلی شخصیت را با به کارگیری یک مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت، می‌سنجد. اعتبار ابعاد این پرسش‌نامه با استفاده از ضرایب آلفای کرونباخ، در دامنه $0/68$ (خوشایندی) تا $0/86$ (روان‌رنجورخویی) قرار دارد. پژوهشگران، روایی این مقیاس را نیز در حد مطلوبی گزارش کرده‌اند (۲، ۳۱). در ایران (۳۲، ۳۳) مطالعه گروسی فرشی، اعتبار این پرسش‌نامه، با استفاده از روش بازآزمایی، درباره ۲۰۸ نفر از دانشجویان، به فاصله ۳ ماه، به ترتیب $0/83$ ، $0/75$ ، $0/80$ ، $0/79$ ، $0/79$ و $0/79$ برای عوامل N, E, O, C به دست آمده است (۳۲). در تحقیق (۳۳) ضرایب اعتبار بازآزمایی، در فاصله ۳۷ روزه درباره ۷۶ نفر از فرزندان شاهد، به ترتیب $0/83$ ، $0/78$ ، $0/73$ ، $0/79$ ، $0/85$ برای روان‌نژند‌گرایی، برون‌گرایی، تجربه‌پذیری، خوشایندی و وجدانی بودن،

(جدول شماره ۲ و ۳).

نتایج جدول شماره ۳ نشان می‌دهد شاخص HTMT برای تمامی مولفه‌های پژوهش در بررسی متقابل کمتر از ۰/۹ قرار دارد که بیانگر وجود روایی و اگری قابل قبول برای مولفه‌های پژوهش است.

به علاوه، آماره تحمل و عامل تورم واریانس به منظور بررسی هم‌خطی چندگانه محاسبه شده است. نتایج نشان داد هیچ کدام از مقادیر آماره تحمل کوچک‌تر از حد مجاز ۰/۱ و هیچ کدام از مقادیر عامل تورم واریانس بزرگ‌تر از حد مجاز ۱۰ نیستند؛ بنابراین، بر اساس دو شاخص بیان‌شده وجود هم‌خطی چندگانه در داده‌ها مشاهده نشد. پس از بررسی مفروضه‌ها و حصول اطمینان از برقراری آن‌ها، به منظور ارزیابی مدل مورد بررسی از تحلیل معادلات ساختاری استفاده شد. مدل بررسی شده به همراه شاخص‌های مربوط به برازش مدل در ادامه ارائه شده است.

تحلیل مدل ساختاری پژوهش

مدل بررسی شده به همراه شاخص‌های مربوط به برازش مدل در ادامه ارائه شده است.

با توجه به جدول شماره ۴، شاخص نسبت مجذور کای بر درجه آزادی ($df/2\chi$) در دامنه بین ۱ تا ۵ قرار دارد. خطای ریشه دوم میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) برابر ۰/۰۷۶ و ریشه دوم میانگین مربعات باقی‌مانده (SRMR) برابر با ۰/۰۶۱ است که از میزان ملاک (۰/۰۸) کوچک‌تر است و در نهایت شاخص‌های GFI، CFI و IFI نیز از ملاک مدنظر (۰/۹) بزرگ‌تر هستند. در مجموع و با در نظر گرفتن تمامی شاخص‌های برازش محاسبه‌شده، برازش الگوی ساختاری مدل اعتیاد به اینترنت براساس ویژگی‌های شخصیتی و رابطه والد - فرزندی با نقش میانجی هوش هیجانی تایید می‌شود.

بررسی جدول شماره ۵ نشان می‌دهد تمامی روابط مستقیم مطرح‌شده در مدل ساختاری پژوهش در سطح ۰/۰۱ معنادار است. برای تعیین معناداری آماری، آثار

خرده‌مقیاس‌های ارزیابی و ابراز هیجان، تنظیم هیجان، بهره‌برداری از هیجان به ترتیب، ۰/۷۶، ۰/۵۶ و ۰/۶۶ است. این پرسش‌نامه در ایران برای اولین بار توسط بشارت (۳۷) ترجمه و هنجاریابی شده است. (۳۸) همسانی درونی کل پرسش‌نامه را ۰/۸۱، تنظیم هیجان را ۰/۷۸، ارزیابی و ابراز هیجان را ۰/۶۷ و بهره‌برداری از هیجان را ۰/۵۰ به دست آورده است. (۳۹) همسانی درونی کل پرسش‌نامه را ۰/۸۸ و خرده‌مقیاس‌های ارزیابی و ابراز هیجان را ۰/۷۹، تنظیم هیجان را ۰/۶۸ و بهره‌برداری از هیجان را ۰/۷۶ گزارش کرده است. (۴۰) نیز پایایی آزمون به روش آلفای کرونباخ را برای کل آزمون، ارزیابی هیجان، تنظیم هیجان و بهره‌برداری از هیجان، به ترتیب، ۰/۹۰، ۰/۸۰، ۰/۶۹ و ۰/۶۱ به دست آورده است. همچنین پایایی ابزار به روش تنصیف به ترتیب، ۰/۸۶، ۰/۶۶، ۰/۷۵ و ۰/۶۱ حاصل شده است. همچنین (۴۰) برای محاسبه روایی پرسش‌نامه، همبستگی برای کل مقیاس ۰/۷۰ و برای ابعاد ارزیابی هیجان، تنظیم هیجان، و بهره‌برداری از هیجان، به ترتیب، ۰/۶۵، ۰/۶۵ و ۰/۶۰ به دست آمده است. در این پژوهش ضرایب آلفای کرونباخ ۰/۷۶۴ گزارش شده است.

یافته‌ها

در ابتدا، با بررسی فرض‌های آماری با استفاده از آزمون‌های آماری به توصیف متغیرهای پژوهش پرداخته شد و توزیع نرمال از طریق آزمون چولگی و کورتوزیس، انجام گرفت (جدول شماره ۱) و با توجه به اینکه مقادیر چولگی و کشیدگی داده‌ها بین ۲+ و ۲- است، داده‌ها از توزیع بهنجار برخوردار هستند. سپس داده‌های پرت شناسایی شدند و با استفاده از آزمون ماهالانوبیس، پرت‌ها حذف شدند. همچنین، نتایج اندازه شاخص میانگین واریانس استخراج‌شده (AVE) و شاخص HTMT برای همه مولفه‌ها به ترتیب کوچک‌تر از ۰/۵ و بزرگ‌تر از ۰/۹ قرار داشت که بیانگر وجود روایی تشخیصی و روایی و اگری قابل قبول و مطلوب برای تمام مولفه‌های پژوهش بوده است

غیرمستقیم از روش بوت استراپ استفاده شد. نتایج به دست آمده در جدول شماره ۶ ارائه شده است.

جدول شماره ۶ نشان می‌دهد که نقش میانجی هوش هیجانی در رابطه بین پسنج ویژگی شخصیت (برون‌گرایی، توافق‌گرایی، روان‌رنجوری، وظیفه‌شناسی، گشودگی به تجربه) و رابطه والد و فرزندی با اعتیاد به اینترنت با ضرایب مشخص شده در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار است. به این معنا که ویژگی‌های شخصیتی (برون‌گرایی، توافق‌گرایی، روان‌رنجوری، وظیفه‌شناسی، گشودگی به تجربه) و رابطه والد و فرزندی از طریق هوش هیجانی بر اعتیاد به اینترنت آثار غیرمستقیم دارند.

بحث

با توجه به نتایج نهایی تحقیق، متغیر برون‌زا توانایی پیش‌بینی ۳۴ درصد از اعتیاد به اینترنت را دارد و مدل پژوهش به طور کلی تایید شده است. همچنین، بررسی نقش ویژگی‌های شخصیتی، رابطه والد - فرزندی و هوش هیجانی نشان می‌دهد که این عوامل ۲۱، ۱۳ و ۱۱ درصد از واریانس اعتیاد به اینترنت را توضیح می‌دهند. این نتایج همسو با نتایج مطالعات (۲۵، ۲۲، ۱۹-۱۴) است و نتایج حاصل با یکدیگر مطابقت می‌کند. در تحلیل نتایج، می‌توان گفت که اینترنت به عنوان یک رسانه، امکان تجربه آن را از طریق راه‌های مختلف برای افراد فراهم می‌کند. افراد می‌توانند در این فضا خود را نمایش دهند و ارتباط مجازی با دیگران برقرار کنند. به دلیل برخی ویژگی‌های شخصیتی و ناتوانی در مواجهه با چالش‌ها و حل مشکلات به شکل کارآمد، افراد ممکن است به سمت استفاده بیش از حد و اعتیاد به اینترنت کشیده شوند. در این تحقیق، رابطه معناداری بین ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی و وظیفه‌شناسی مشاهده شده است؛ به عبارت دیگر، هرچه افراد بیشتر از جامعه و تعاملات اجتماعی فاصله بگیرند و از ارزش‌های اخلاقی و پذیرش دیگران دوری کنند، احتمال ابتلای به اعتیاد به اینترنت در آن‌ها بیشتر می‌شود. اشخاص برون‌گرا دارای ویژگی‌هایی همچون مهربانی،

هیجان‌طلبی، قاطعیت، مشارکت، معاشرت، ابراز احساسات و برقراری روابط صمیمانه هستند. آن‌ها فعال‌تر از نظر فیزیکی بوده و از تعامل‌های اجتماعی لذت می‌برند. افراد برون‌گرا ممکن است به دلیل داشتن نیازهای متنوع، به راحتی در اینترنت جست‌وجو کنند و بدون آگاهی از عواقب، به استفاده بیش از حد از آن روی آورده و به آن اعتیاد پیدا کنند. در واقع، اینترنت امکان ایجاد یک دنیای مجازی را فراهم کرده است و به افراد امکان برقراری ارتباط، ابراز عقاید و هیجان‌ها، و انجام کارهایی را که در شرایط طبیعی ممکن نیست، می‌دهد. این شرایط باعث تغییر شیوه‌های ارتباطی افراد می‌شود و با توجه به سهولت دسترسی به این فضا، ممکن است افراد به نوعی اعتیادگونه به اینترنت وارد شوند. در نتیجه، نوجوانانی که در بحران هویت خود به مشکل برخوردانند، ممکن است با کمی سهل‌انگاری به راحتی به اعتیاد به اینترنت مبتلا شوند. همچنین نتایج حاصل از یافته‌های این پژوهش نشان داده است بین وظیفه‌شناسی و اعتیاد به اینترنت اثر معناداری وجود دارد. نتایج حاصل با پژوهش هم در پسران و هم در دختران همخوانی دارد.

شبکه‌های اجتماعی مانند فیس‌بوک، اینستاگرام و غیره، می‌توانند زمان زیادی از افرادی که سطح بالایی از پشتکار ندارند، بگیرند؛ زیرا این گروه از افراد توانایی کنترل میزان زمان صرف‌شده در این سایت‌ها را ندارند (۴۱).

همچنین نتایج پژوهش حاضر، نشان داد که رابطه والد - فرزندی بر اعتیاد به اینترنت اثر مستقیم و معناداری دارند. نتایج این یافته با نتایج مطالعات (۴۵-۴۲، ۴۰، ۱۷-۱۵) همخوانی داشته و نتایج حاصل با یکدیگر مطابقت می‌کند. در این فرضیه مولفه‌های رابطه والد - فرزندی پیش‌بینی‌کننده اعتیاد به اینترنت است. از بین مولفه‌های رابطه والد - فرزندی با افزایش مولفه‌های احساسات مثبت، تعیین هویت و ارتباطات اعتیاد به اینترنت کاهش می‌یابد و با افزایش مولفه تنفر / گم‌گشتگی نقش، اعتیاد به اینترنت نیز افزایش می‌یابد. در تبیین آن می‌توان

احساسات و مدیریت آن‌ها است، نقشی در آغاز اختلالات و تمایل به اعتیاد به اینترنت ایفا می‌کند.

در توضیح نقش میانجی‌گری هوش هیجانی در ارتباط بین ویژگی‌های شخصیتی و رابطه والد - فرزندی با اعتیاد به اینترنت، می‌توان به این نکته اشاره کرد که اگرچه ویژگی‌های شخصیتی نوجوانان ممکن است در اعتیاد به اینترنت نقش داشته باشند، اما با توجه به رویکرد سیستمی که بر اساس تعداد عوامل مسبب یک مسئله است، ممکن است ویژگی‌های شخصیتی از طریق هوش هیجانی به عنوان میانجی‌گر این ارتباط عمل کنند. در دنیای امروز، همه نوجوانان، به ویژه دانش‌آموزان، با هر سطح هوش هیجانی، برای برقراری ارتباطات در شبکه‌های اجتماعی که برای آن‌ها جذابیت دارد، از اینترنت استفاده می‌کنند. هوش هیجانی می‌تواند به عنوان یک عامل مانع از وابستگی آن‌ها به اینترنت مورد توجه قرار گیرد. علاوه بر این، هوش هیجانی در محیط خانواده شکل می‌گیرد و والدین با برقراری ارتباط، توجه به احساسات و حالات هیجانی کودکان، ارائه الگوهای مناسب و ایجاد فرصت برای تمرین هیجان‌ها، می‌توانند اساس روابط اجتماعی و رشد هیجانی کودکان را در خانواده بنا کنند (۵۰). تحقیقات نشان می‌دهد که هوش هیجانی می‌تواند در پیشگیری از اعتیاد به اینترنت نقش مهمی ایفا کند (۵۱)؛ بنابراین، والدین با ایفای مناسب کارکردهای خود، می‌توانند هوش هیجانی فرزندان خود را تقویت کنند و فرزندان با هوش هیجانی بالاتر، بهتر در مدیریت احساسات و رفتارهای خود در فضای مجازی عمل کنند.

نتیجه‌گیری

نتایج به طور کلی نشان می‌دهد که استفاده افراطی از اینترنت می‌تواند به اختلال در نظم زندگی اجتماعی و روانی نوجوانان منجر شود. این امر ممکن است احساس تنهایی آن‌ها را تشدید کرده و ارتباطات غیر واقعی را تقویت کند تا به جای روابط واقعی قرار بگیرد. اعتیاد به اینترنت در واقع یک فرار است برای

این چنین بیان کرد که تعاملات والد - فرزندی بر پایه عواطف و احساسات مثبت بر بهزیستی نوجوانان تاثیر دارد و ارتباطات مثبت والد - فرزندی یکی از عوامل محافظت‌کننده در برابر خطر مشکلات روانی و رفتاری فرزندان است. پژوهش‌ها بیانگر آن هستند که رابطه مناسب باعث می‌شود نوجوان کمتر با آشفتگی‌های روانی و ناسازگاری‌های اجتماعی و رفتارهای انحرافی روبه‌رو شود؛ از این رو می‌توان انتظار داشت با افزایش احساسات مثبت بین والد و فرزند، فرزند کمتر دچار خلأهای عاطفی و احساسی شود و در نتیجه کمتر به سراغ رفتارهای انحرافی از جمله فضای مجازی رود. والدینی که با برقراری رفتارهای معقول به همراه صمیمیت، صداقت، شفقت، استواری، صلابت و اعتماد به نفس موفق به جلب اعتماد و اطمینان فرزند نوجوانشان می‌شوند، فرزند آن‌ها از بالاترین سطح بهداشت روانی احساس خودارزشمندی و اعتماد به نفس بهره‌مند می‌شود و بدین وسیله از آسیب‌پذیری‌های رفتاری و کج‌روی‌های اجتماعی مصون می‌ماند و هر قدر شخصیت والدین برای فرزندان به ویژه پسرها، محبوب و مطلوب باشد، میزان همانندسازی پسر با والدین بیشتر می‌شود و موجب آمیختگی پسر با والدین در حد مطلوب شده و در نتیجه به دنبال آن با کاهش تعارضات والد-فرزندی و درگیری نوجوان در محیط‌های مجازی می‌شود.

افزون بر آن، نتایج پژوهش حاضر نشان داد که هوش هیجانی بر اعتیاد به اینترنت اثر مستقیم و معناداری دارند و نتایج این یافته با نتایج مطالعات (۴۷، ۴۶، ۲۲، ۱۶) همسو نیست ولی با نتایج مطالعات (۴۹، ۴۸) مطابقت دارد. افرادی که هوش هیجانی پایینی دارند، دچار مشکلات در توجه و درک احساسات، پردازش درست احساسات و مدیریت احساسات در روابط انسانی هستند. این مشکلات باعث می‌شود که افراد توانایی تجزیه و تحلیل، تصمیم‌گیری و انتخاب رفتارهای مناسب را در مواجهه با وضعیت‌های استرس‌زا از دست بدهند و به سمت رفتارهای نامناسب سوق داده شوند؛ به عبارت دیگر، هوش هیجانی پایین که ناشی از ناتوانی در مواجهه موثر با

پیشنهاها

پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آتی به شناسایی نوجوانان با ویژگی‌های شخصیتهای خاص برای ارائه برنامه‌های آموزشی و مشاوره‌ای با هدف تقویت هوش هیجانی و کاهش رفتارهای اعتیادی به اینترنت پرداخته شود. به علاوه پیشنهاد می‌شود به چگونگی تاثیر کیفیت رابطه والد فرزند (مانند سبک‌های فرزندپروری، نزدیکی عاطفی) بر اعتیاد به اینترنت در نوجوانان پرداخته شود و اینکه در این فرایند چه نقشی برای هوش هیجانی وجود دارد. همچنین، به توسعه برنامه‌های آموزشی برای والدین جهت بهبود کیفیت ارتباط با فرزندان و تقویت هوش هیجانی آنان به عنوان عامل محافظتی در برابر اعتیاد به اینترنت پرداخته شود. افزون بر آن، برنامه‌های مشاوره‌ای برای والدین به منظور ترویج سبک‌های فرزندپروری مثبت که منجر به تقویت هوش هیجانی و کاهش گرایش به اعتیاد اینترنتی در فرزندان ارائه شود و مداخلات و برنامه‌های پیشگیرانه خاص برای هر جنس و با توجه به سن، بر اساس تفاوت‌های شخصیتی و هوش هیجانی در ارتباط با استفاده افراطی از اینترنت طراحی شود.

ملاحظات اخلاقی

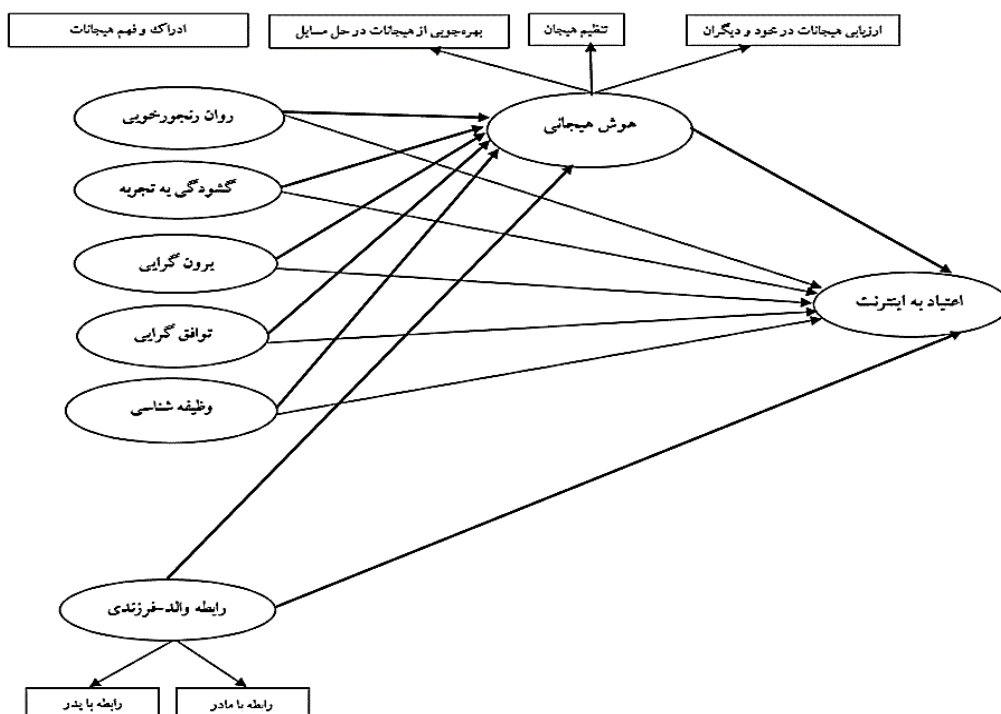
پیروی از اصول اخلاق پژوهش همکاری مشارکت کنندگان در تحقیق حاضر به صورت داوطلبانه و با رضایت آنان بوده است.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، مقاله حاضر بدون هرگونه تعارض منافع بوده است.

افرادی که از دنیای واقعی فرار کرده‌اند و با احساس تنهایی، افسردگی و نگرانی روبه‌رو هستند. قابلیت‌های بالای اینترنت برای ارتباطات مجازی و کاهش حالات منفی مانند؛ خستگی، افسردگی و اضطراب اجتماعی، اینترنت را یک مکان جذاب برای فرار از مشکلات روانی می‌سازد. اگرچه اینترنت امکانات بسیاری را از جمله اطلاعات گسترده، تجارب متنوع، ارتباطات گسترده و فرصت‌های نوآورانه فراهم می‌کند و تخیل فرد را تقویت می‌کند، اما استفاده افراطی از آن برای بهبود روانی بهتر گزارش نشده است.

در این پژوهش، محقق با محدودیت‌هایی روبه‌رو شده است که از جمله آن‌ها می‌توان به تفاوت‌های بنیادین در فرهنگ‌های مختلف اشاره کرد که باعث ناهمخوانی داده‌های مربوط به اعتیاد به اینترنت در این فرهنگ‌ها می‌شود. تبیین آشکارتر برای این تفاوت‌ها این است که فرهنگ‌های مختلف گزارش‌های متفاوتی از اعتیاد به اینترنت ارائه می‌دهند. همچنین، هرچند که به نظر می‌رسد شخصیت و رابطه والد - فرزندی و هوش هیجانی نقش با اهمیتی برای اعتیاد به اینترنت ایفا می‌کنند؛ اما نمی‌توان نتیجه‌گیری کرد که عوامل فوق تنها متغیرها برای پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت است. به هر حال متغیرهای واسطه در این میان دخیل هستند و نمی‌توان این عوامل را تبیین کاملی از اعتیاد به اینترنت دانست. پیشنهاد می‌شود نقش این متغیرهای واسطه‌ای در پژوهش‌های بعدی در نظر گرفته شود.

شکل شماره ۱: مدل مفهومی (پیشنهادی) تحقیق

جدول شماره ۱: شاخص‌های توصیفی مولفه‌های تحقیق								
شاخص	روان رنجوری	برون گرایی	گشودگی به تجربه	توافق گرایی	وظیفه شناسی	اعتیاد به اینترنت	رابطه والد - فرزندی	هوش هیجانی
مشاهدات	۳۶۰	۳۵۸	۳۶۰	۳۶۰	۳۶۰	۳۶۰	۳۶۰	۳۶۰
میانگین	۲/۱۴	۲/۰۹	۲/۱۶	۲/۱۳	۲/۱۵	۱/۸۲	۵/۳۹	۲/۰۷
میانه	۲/۱۷	۲/۰۸	۲/۱۷	۲/۱۷	۲/۱۷	۱/۸۵	۵/۴۸	۲/۰۵
انحراف معیار	۰/۳۴	۰/۳۶	۰/۳۷	۰/۳۵	۰/۳۷	۰/۳۷	۰/۶	۰/۲۵
ضریب چولگی	-۰/۰۶	۰/۲۵	۰/۰۰۰	-۰/۰۴	۰/۰۸	۰/۱۶	-۱/۰۵	۰/۴۴
ضریب کشیدگی	-۰/۵۲	۰/۲۲	-۰/۱۸	۰/۶۹	۰/۱۹	۱/۱۲	۱/۴۸	۰/۴۲
کمترین مقدار	۱/۲۵	۱	۱/۱۷	۰/۹۲	۱/۲۵	۰/۶۵	۲/۹۸	۱/۲۹
بیشترین مقدار	۳	۳/۲۵	۳/۱۷	۳/۲۵	۳/۵	۳/۰۵	۶/۶	۳

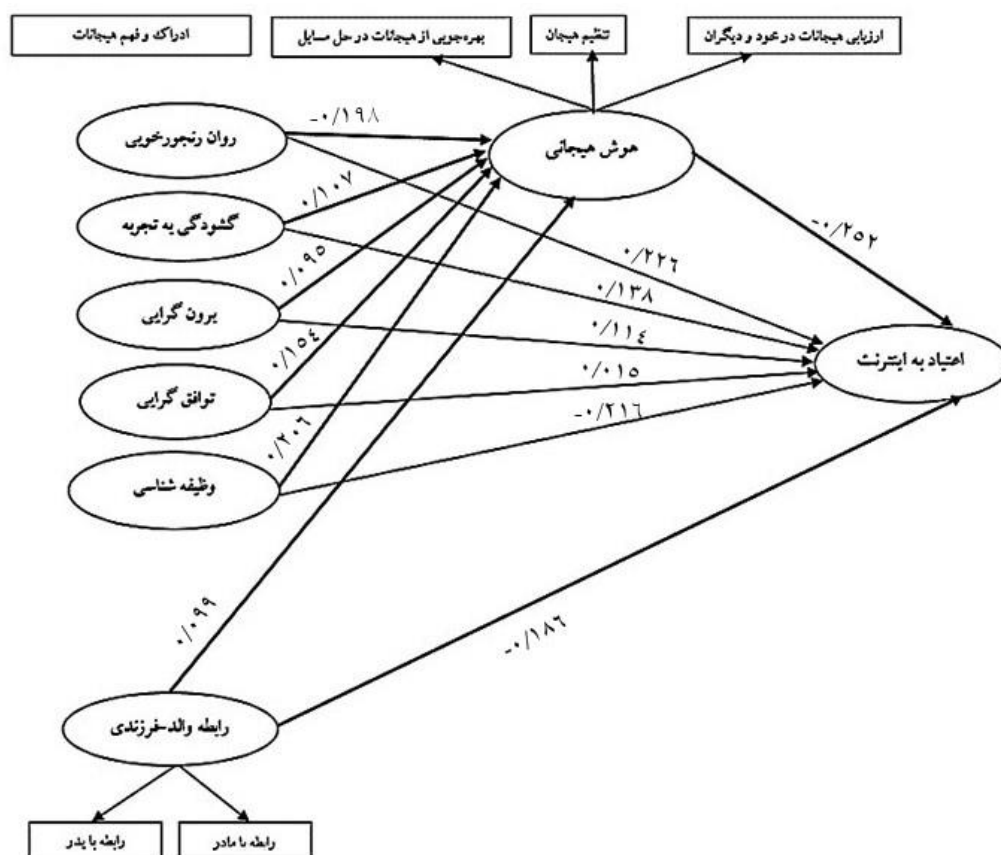
جدول شماره ۲: بررسی مقادیر میانگین واریانس استخراج شده هر کدام از مولفه‌های تحقیق		
عنوان مولفه	میانگین واریانس استخراج شده (AVE)	سطح قابل قبول
اعتیاد به اینترنت	۰/۵۱۶	۰/۵
برون گرایی	۰/۵۷۶	۰/۵
توافق گرایی	۰/۶۸۵	۰/۵
رابطه والد - فرزندی	۰/۸	۰/۵
روان رنجورخویی	۰/۶۸۸	۰/۵
هوش هیجانی	۰/۶۴۷	۰/۵
وظیفه شناسی	۰/۵۵۲	۰/۵
گشودگی به تجربه	۰/۶۰۴	۰/۵

جدول شماره ۳: شاخص HTMT برای تحلیل روایی واگرا مولفه‌های پژوهش

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
						۰/۷۹۸	برون‌گرایی
					۰/۴۰۸	۰/۷۶۸	توافق‌گرایی
				۰/۶۸۰	۰/۷۷۳	۰/۶۰۴	رابطه والد - فرزندی
			۰/۶۹۰	۰/۲۷۶	۰/۳۴۲	۰/۸۱۵	روان‌رنجورخویی
		۰/۷۸۴	۰/۶۱۴	۰/۷۵۹	۰/۸۰۹	۰/۵۸۷	هوش هیجانی
	۰/۷۸۱	۰/۲۰۱	۰/۶۶۴	۰/۶۰۵	۰/۳۵۵	۰/۷۱۹	وظیفه‌شناسی
۰/۴۴۸	۰/۷۳۳	۰/۲۹۰	۰/۶۵۰	۰/۸۹۳	۰/۰۵۷	۰/۶۶۰	گشودگی به تجربه

جدول شماره ۴: شاخص‌های برازش مدل

شاخص برازش	دامنه مورد قبول	مقدار مشاهده شده	ارزیابی شاخص برازش
χ^2/df	≤ 5	۳/۲۱۶	مناسب
IFI	> 0.9	۰/۹۳۴	مناسب
RMSEA	< 0.08	۰/۰۷۶	مناسب
SRMR	< 0.08	۰/۰۶۱	مناسب
CFI	> 0.9	۰/۹۲۱	مناسب
GFI	> 0.9	۰/۹۱۷	مناسب

شکل شماره ۲: ضرایب استاندارد مدل ساختاری پژوهش

جدول شماره ۵: نتایج مربوط به تحلیل مدل ساختاری پژوهش مسیرهای مستقیم

P	T	ضریب استاندارد	ضریب غیر استاندارد	مسیر مستقیم
۰/۰۱	۱۱/۷۵۲	۰/۱۱۴	۰/۲۲۴	برون‌گرایی -> اعتیاد به اینترنت
۰/۰۱	۱۰/۱۸۶	۰/۰۱۵	۰/۱۱۶	توافق‌گرایی -> اعتیاد به اینترنت
۰/۰۱	۱۳/۸۴۸	-۰/۱۸۶	-۰/۳۰۱	رابطه والد - فرزندی -> اعتیاد به اینترنت
۰/۰۱	۱۱/۲۰۷	۰/۲۲۶	۰/۳۴۸	روان‌رنجورخویی -> اعتیاد به اینترنت
۰/۰۱	۱۱/۱۲۲	-۰/۲۵۲	-۰/۳۶۵	هوش هیجانی -> اعتیاد به اینترنت
۰/۰۱	۱۱/۸۲۷	-۰/۲۱۶	-۰/۴۰۲	وظیفه‌شناسی -> اعتیاد به اینترنت
۰/۰۱	۱۱/۰۱	۰/۱۳۸	۰/۳۲۱	گشودگی به تجربه -> اعتیاد به اینترنت

جدول شماره ۶: نتایج مربوط به آزمون بوت استروپ برای تعیین آثار غیرمستقیم

P	T	خطای برآورد	ضریب استاندارد	مسیر غیرمستقیم
۰/۰۱	۱۰/۳۰۷	۰/۰۰۲۳	-۰/۰۲۴	برون‌گرایی / هوش هیجانی / اعتیاد به اینترنت
۰/۰۱	۱۰/۳۶۲	۰/۰۰۳۷	-۰/۰۳۹	توافق‌گرایی / هوش هیجانی / اعتیاد به اینترنت
۰/۰۱	۱۰/۶۹۶	۰/۰۰۴۶	۰/۰۵۰	روان‌رنجوری / هوش هیجانی / اعتیاد به اینترنت
۰/۰۱	۱۰/۵۰۸	۰/۰۰۴۹	-۰/۰۵۲	وظیفه‌شناسی / هوش هیجانی / اعتیاد به اینترنت
۰/۰۱	۱۰/۳۸۵	۰/۰۰۲۵	۰/۰۲۷	گشودگی به تجربه / هوش هیجانی / اعتیاد به اینترنت
۰/۰۱	۱۰/۴۱۱	۰/۰۰۲۴	-۰/۰۲۵	رابطه والد و فرزندی / هوش هیجانی / اعتیاد به اینترنت

References

1. Anderson JC, Gerbing DW. Structural equation modeling in practice: A review and recommended two-step approach. *Psychological bulletin*. 1988;103(3):411-423.
2. Costa Jr PT, McCrae RR. Four ways five factors are basic. *Personality and individual differences*. 1992;13(6):653-665.
3. Hasani J, Firoozabadi MA, Emadi Chashmi SJ, Noory L, Turel O, Montag C. Cognitive Emotion Regulation Strategies Mediates the Relationship between Personality Traits and Internet Use Disorder Tendencies. *SSRN*. 2023.
4. Pan YC, Chiu YC, Lin YH. Systematic review and meta-analysis of epidemiology of internet addiction. *Neurosci Biobehav Rev*. 2020;118:612-622.
5. Alimoradi Z, Lin CY, Broström A, Bülow PH, Bajalan Z, Griffiths MD, et al. Internet addiction and sleep problems: A systematic review and meta-analysis. *Sleep Med Rev*. 2019;47:51-61.
6. Guo L, Shi G, Du X, Wang W, Guo Y, Lu C. Associations of emotional and behavioral problems with Internet use among Chinese young adults: The role of academic performance. *J Affect Disord*. 2021;287:214-221.
7. Wang P, Gan Y, Li M. Research on relationship between tendency to computer game addiction and parental rearing styles in senior high school students. *Chinese Journal of Clinical Psychology*. 2006.
8. Zoghi L. A model of internet addiction based on cultural intelligence, the big five personality traits, and risky behaviors, with cognitive emotional regulation as a mediator in students. *Cultural Psychology*. 2023;6(2):184-207.
9. Rachubińska K, Cybulska A, Szkup M, Grochans E. Analysis of the relationship between personality traits and Internet addiction. *Eur Rev Med Pharmacol Sci*. 2021;25(6):2591-2599.
10. Amini R, Mohammadpanah A, Choubforooshzadeh A. The mediating role of the use of mobile phone-based social networks in the relationship between personality factors and cultural identity. *Cultural Psychology*. 2020;4(1):157-175.
11. Pop MV, Rusu AS. Couple relationship and parent-child relationship quality: factors relevant to parent-child communication on sexuality in Romania. *J Clin Med*. 2019;8(3):386.
12. Yang X, Jiang X, Mo PK, Cai Y, Ma L, Lau JT. Prevalence and interpersonal correlates of internet gaming disorders among Chinese adolescents. *Int J Environ Res Public Health*. 2020;17(2):579.
13. Wei C, Chen P, Xin M, Liu H, Yu C, Zou Q. Interparental conflict, parent-adolescent attachment, and adolescent Internet addiction: The moderating role of adolescent self-control. *Social Behavior and Personality: an international journal*. 2020;48(9):1-13.
14. Miskulin I, Simic I, Pavlovic N, Kovacevic J, Fotez I, Kondza G, et al. Personality Traits of Croatian University Students with Internet Addiction. *Behav Sci*. 2022;12(6):173.
15. Huang S, Hu Y, Ni Q, Qin Y, Lü W. Parent-children relationship and internet addiction of adolescents: The mediating role of self-concept. *Current psychology*. 2021;40(5):2510-2517.
16. Tao L, Lanjun Z. How College Students' Internet Addiction are Related to Parental Rearing Patterns. *Psychological Science* 2004;27(3):662-663.
17. Chou C, Hsiao MC. Internet addiction, usage, and gratifications the Taiwan's college students' case. *Comput Educ*. 2000;35(1):65-80.
18. Rezazadeh M, Fathian-Dastgerdi Z, Heidari Z. Investigating the relationship between internet addiction and various dimensions of family functioning in adolescents in KhomeiniShahr. *Journal of Health System Research*. 2021;17(4):282-289.
19. Ostadzadeh A. The relationship between internet addiction and the big five personality traits. In *Congress of the Iranian Psychological Association*. 2018.
20. Akbari T AS, Javidpour M, Taqavi H. The mediating role of meaning in life in the relationship between emotional intelligence and mobile phone addiction. *Journal of Research in Religion and Health*. 2020;8(1):21-28.
21. Sun J, Liu Q, Yu S. Child neglect, psychological abuse and smartphone addiction among Chinese adolescents: The roles of emotional intelligence and coping

- style. *Computers in Human Behavior*. 2019;90:74-83.
22. Parker JD, Summerfeldt LJ, Taylor RN, Kloosterman PH, Keefer KV. Problem gambling, gaming and Internet use in adolescents: Relationships with emotional intelligence in clinical and special needs samples. *Personality and Individual Differences*. 2013;55(3):288-293.
 23. Lan-hua L, Li-ping Z, Zhao-Lan L. Impact of emotional intelligence on internet addiction disorder among students at a college in Weifang, 2009. *Preventive Medicine Tribune*. 2010;9(6):49-58.
 24. Parker JD, Summerfeldt LJ, Taylor RN, Kloosterman PH, Keefer KV. Problem gambling, gaming and Internet use in adolescents: Relationships with emotional intelligence in clinical and special needs samples. *Personality and Individual Differences*. 2013;55(3):288-293.
 25. Azadbakht S. Investigating the relationship between emotional intelligence and internet addiction with gender moderating effect in students at Kashan University. Master's thesis, Kashan University. 2017.
 26. Young KS. Internet Addiction: The Emergence of a New Clinical Disorder. *CyberPsychology & Behavior* 1998;1(3):237-244.
 27. Widyanto L, McMurrin M. The psychometric properties of the internet addiction test. *Cyberpsychol Behav*. 2004;7(4):443-450.
 28. Soltani M, Fooladvand Kh, Fathi-Ashtiani A. The relationship between identity, emotionality, and internet addiction. *Behav Sci*. 2010;13(4):191-198.
 29. Ghassemzadeh L, Shahraray M, Moradi A. Prevalence of internet addiction and comparison of internet addicts and non-addicts in Iranian high schools. *Cyberpsychol Behav*. 2008;11(6):731-733.
 30. Freitas-Ferrari MC, Hallak JE, Trzesniak C, Filho AS, Machado-de-Sousa JP, Chagas MH, et al. Neuroimaging in social anxiety disorder: a systematic review of the literature. *Prog Neuropsychopharmacol Biol Psychiatry*. 2010;34(4):565-580.
 31. Garoosi Farshi M. Modern approaches in personality assessment (application of factor analysis in personality studies). 2001.
 32. Garoosi Farshi M. Standardization of the NEO personality test and analysis of its characteristics and factor structure among Iranian university students. Tarbiat Modarres University. 1999.
 33. Mollazadeh J, Mansour M, Ezheei J, Kiyamanesh AR. Coping styles and marital compatibility in Shahid's children. *Journal of Psychology*. 2002;23(6):255-275.
 34. Fine MA, Moreland JR, Schwebel AI. Long-term effects of divorce on parent-child relationships. *Developmental psychology*. 1983;19(5):703.
 35. Schutte NS, Malouff JM, Hall LE, Haggerty DJ, Cooper JT, Golden CJ, et al. Development and validation of a measure of emotional intelligence. *Personality and individual differences*. 1998;25(2):167-177.
 36. Ciarrochi J, Deane FP, Anderson S. Emotional intelligence moderates the relationship between stress and mental health. *Personality and individual differences*. 2002;32(2):197-209.
 37. Besharat MA. Validation of the Shateh emotional intelligence scale. *J Psychol Sci*. 2005;4(16).
 38. M. S. The relationship between emotional intelligence and self-disclosure with marital satisfaction in married teachers in the education system of Masjed Soleiman with control of years of marriage: Shahid Chamran University; 2005.
 39. Sheikhan A, Shojaeifard A. The relationship between emotional intelligence and metacognition with problem-solving skills in first-grade students in Shiraz. *Approach to Philosophy in Schools and Organizations*. 2023;2(1):1-13.
 40. Daneshzadeh F, Hasani E, Bidokhti A, Ramazani F. The relationship between internet addiction and quality of life in male secondary school students. *Fourth International Conference on Psychology and Social Sciences*. 2017.
 41. Fragkos KC, Frangos CC. Assessing eating disorder risk: the pivotal role of achievement anxiety, depression and female gender in non-clinical samples. *Nutrients*. 2013;5(3):811-828.
 42. Sabzi S, Aslami E. The effectiveness of the twelve-step anonymous addicts' association method on marital conflicts and parent-child conflicts of addicts. *Journal of Addiction Studies*. 2022;16(63):335-358.
 43. Abdi H, Derakhshani S. The relationship between family communication patterns,

- internet addiction, and academic compatibility of high school students in Ahvaz city. *Journal of Information Technology and Communication in Educational Sciences*. 2017;7(2):39-57.
44. Shahcheraghi M, Choobforouzadeh A, Motaghi Sh. The mediating role of emotional suppression in the relationship between family communication patterns and personality traits with internet addiction in adolescents. *Advances in Psychology, Educational Sciences, and Training*. 2019;2(19):115-133.
45. Cheshmeh E. Predicting internet dependency based on social growth and parent-child relationship in adolescents aged 21-29. Paper presented at the First National Conference on Psychological Pathology. 2016.
46. Sechi C, Loi G, Cabras C. Addictive internet behaviors: The role of trait emotional intelligence, self-esteem, age, and gender. *Scand J Psychol*. 2021;62(3):409-417.
47. Jebraeili H, Habibi M, Nazemi A. Mediating role of resilience and tendency to addiction regarding the effect of gender on substance use. *Journal of Research and Health*. 2019;9(3):236-245.
48. Rouzbehani B, Ghadimi A. The relationship between emotional intelligence and internet addiction in female students (case study: Mahmoudi Mansh High School students in Alborz Province). *Second International Congress on Empowerment of Society in the Fields of Social Sciences, Psychology, and Education*, Tehran. 2017.
49. Saraiva J, Esgalhado G, Pereira H, Monteiro S, Afonso RM, Loureiro M. The relationship between emotional intelligence and internet addiction among youth and adults. *J Addict Nurs*. 2018;29(1):13-22.
50. Carter P. Test your EQ: assess your emotional intelligence with 22 personality questionnaires. Qom: Araste. 2009.
51. Adaher A, Balkan E. The relationship between internet addiction and psychological symptoms. *International Journal of Global Education*. 2012;1(2):43-49.